

Åpningstale av Natasja Askelund 7.mars

Så var vi her igjen. Sist gang jeg holdt tale for dere var da dere stilte ut i Sandnes Kunstforening i 2016. Det er noe fint med dette, med at det er igjen, at vi møtes igjen. For utstillingen deres Respectare- fra latin å se om igjen, eller respekt, respekt for det som var, for arbeidet som er gjort, igjen. Det samme en gang til. Men om igjen, og da blir det kanskje noe annet?

Sist jeg holdt tale snakket jeg om viktigheten av kunst, det skal jeg gjøre nå også litt senere, men sist var det med arbeidet til dere utrettelige arbeidshester av noen kunstnere/ av noen kvinnelige kunstnere, som utgangspunkt. Kunstnere som arbeider i sine livslange prosjekt, videre, om igjen, kanskje det samme? For det er dette det handler: om tre voksne damer som gjennom sine etterhvert lange kunstnerliv, maler, tegner, fotograferer og lager kunst. Ikke med store fakker, og brutale virkemidler, men bare sånn langsomt, hverdagslig. Det handler om respekt for kunstnerskap, om viktigheten av å undersøke nøye, prøve en gang til, For det er jo dette de holder på med disse kunstnerne, å se om igjen.

Brit Bøhme utdannet ved Vestlandets Kunstakademi i 84. Bosatt i Bergen og har hatt en haug med utstillinger, både i Norge og i utlandet. Fått masse stipender, og laget flere kunstverk ute i det offentlige rom. Men viktigere enn det, er arbeidet hun har gjort: På atelieret, hver dag hele tiden. Det er det som er drivkraften, maleriet, fotoet, igjen og igjen.

Anne Knudstatter Wille, som var ferdig på Vestlandets Kunstakademi i 86, og bor og arbeider i Bergen. Der har hun i årevis produsert flere separatutstillinger, sendt arbeider rundt til gruppe-og fellesutstillinger, mens det viktigste har vært å utvikle sitt kunstnerskap, maleriet, tegningen, installasjonene.

Grethe Unstad har siden hun var ferdig på Akademiet i Bergen i 92 stødig utviklet et maleri der de formale, maleriske problemstillingene har vært premisslevrandør for hva som har vært mulig, det har vært prosjektet, men hun har levert separat utstillinger, og gruppeutstillinger i hele landet og i utlandet og.

Denne utstillingen handler om det dagligdagse, det nære, de tingene vi omgir oss med, det vi kanskje ikke ser, men som påvirker oss. Ved å fremheve disse vanlige tingene, opplevelsene, omgivelsene blir det ubetydelige tydelig, det kjedelige spennende og det vanlige ekstraordinært. Kunstnerne snakker selv om farger, former, og sansingen i selve prosessen med å lage kunst. De snakker om detaljer, og tilstedeværelse-og det er det det handler om.

Denne drivkraften. For jeg vet, uten at noen av disse damene egentlig har sagt noe om det- jeg vet hvor hardt det er. Hvor lite penger som fins, hvor vanskelig det er å få utstilling, hvor vanskelig det er å få stipend, hvor tom man føler seg etter en åpning. Alt det arbeidet, alle de timene, all den bekymringen, før de står her i dag, med utstillingen sin. Søknader, telefoner, regnskap og ord, men det er dette det handler om når du står på atelieret: Fargene, detaljene, de bittesmå tingene og de store følelsene. Angsten, fortvilelsen, euforien, energien.

Det er det de prøver å formidle her på denne utstillingen. Alt dette livet vi holder på med hver eneste dag. Kjæresten, støvsuging, unger, kanskje barnebarn etterhvert, middag, klesvask, katter og hunder, og så atelieret: Den store oransje flaten mot det bittelille røde. Den svarte streken som beveger seg fort fort over to helt forskjellige gråfarger. Appelsinen mot presskannen. Den hvite plastdingsen du fant, den samme dagen du sto musestille da ekornet løp over veien. Gråblyanten som alltid er der som en venn, fordi den kan beskrive alt fra fjær til stein, fra kjærlighet til hat.

Selv har jeg sånn respekt for dette. For disse kunstnerskapene, disse damene. Som holder på. Med livet, med gullskinnende solkys inn på kjøkkenbenken, med tårene ved sykesengen, med glovarm, svart kaffe på hagebenken, med barnelatter i trappegangen, med gnistrende hvit snø på fjelltoppen, med gnagende savn i nattemørke. Det gjelder ofte bare å se en gang til, og så gå på atelieret for å male det, tegne det, føle det, kjenne det. Det står det respekt av.